

Opinia Komitetu Regionów „Europa – najpopularniejszy kierunek turystyczny na świecie – nowe ramy polityczne dla europejskiego sektora turystycznego”

(2011/C 104/03)

KOMITET REGIONÓW

- Z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do zajęcia się polityką turystyczną w sposób skoordynowany i zintegrowany, w połączeniu z innymi politykami dotyczącymi między innymi transportu, rolnictwa, ochrony środowiska, technologii informacyjno-komunikacyjnych, polityki społecznej, kultury itp.
- Podkreśla ważną rolę odgrywaną przez władze lokalne i regionalne w zrównoważonym zarządzaniu kierunkami turystycznymi. Inicjatywy władz lokalnych i regionalnych oraz regionalnych sieci europejskich zasadniczo przyczyniają się do rozwijania wzorców turystyki zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju. Konieczne jest więc pełne wykorzystanie ich doświadczenia i wiedzy poprzez wspieranie współpracy lokalnej i regionalnej w całej UE. W tym kontekście KR z zadowoleniem przyjmuje podejście Komisji polegające na włączeniu turystyki do różnych dziedzin polityki europejskiej.
- Z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do promowania aktywnej polityki na rzecz wspierania konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju. Wyzwania, które stoją przed europejskim sektorem turystycznym, uwidaczniają znaczenie przewidywania zmian i szybkiego reagowania na wzrost konkurencji w tym ciągle ewoluującym sektorze.
- Przyjmuje do wiadomości wprowadzenie znaku dziedzictwa europejskiego i europejskiej marki „Turystyka wysokiej jakości”, które ma stanowić bodziec do stosowania przez obiekty turystyczne praktyk opartych na zasadach zrównoważonego rozwoju i przyczyni się do wzmocnienia wizerunku Europy jako kierunku turystycznego wysokiej jakości. Uważa jednak, że ogromne znaczenie ma dokładne sprawdzenie i przedstawienie wartości dodanej tego oznaczenia, a także określenie ścisłych kryteriów przyznawania tego oznaczenia w celu uniknięcia jego dewaluacji.
- Zauważa z niepokojem potencjalny wpływ pewnych problemów strukturalnych, takich jak zmiana klimatu oraz niedobór zasobów wodnych i energetycznych w europejskich ośrodkach turystycznych, szczególnie na wyspach i w regionach najbardziej oddalonych. Uważa, że te problemy można przezwyciężyć tylko wtedy, gdy w znacznie większym stopniu promowane będzie opracowywanie strategii turystycznych w regionach dotkniętych tymi problemami w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju. Skutkiem zmiany klimatu należy zapobiegać poprzez ochronę i przywracanie obszarów dzikiej przyrody, a także włączenie turystyki do zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną.

Sprawozdawca:	Ramón Luis VALCÁRCEL SISO (ES/PPE), przewodniczący wspólnoty autonomicznej Murcja
Dokument źródłowy:	Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Europa – najpopularniejszy kierunek turystyczny na świecie – nowe ramy polityczne dla europejskiego sektora turystycznego” COM(2010) 352 wersja ostateczna

I. UWAGI OGÓLNE

1. Wzrost znaczenia turystyki dla gospodarki europejskiej jest oczywisty, jeżeli weźmiemy pod uwagę jej udział w produkcie krajowym brutto i zdolność do tworzenia większej ilości nowych miejsc pracy niż inne sektory. Jak wskazuje Komisja Europejska w swoim komunikacie ⁽¹⁾, europejski przemysł turystyczny zapewnia bezpośrednio zatrudnienie ponad 5 % ludności i generuje około 5 % PKB ⁽²⁾ Unii Europejskiej. Jednak, chociaż Europa pozostaje najpopularniejszym kierunkiem turystycznym na świecie i stanowi miejsce docelowe około 40 % wszystkich przyjazdów ⁽³⁾, w ciągu 2009 roku odnotowano spadek liczby odwiedzających o 5,6 % ⁽⁴⁾.

2. Turystyka europejska napotyka wiele problemów: światowy kryzys gospodarczy, wzrost konkurencyjności innych kierunków turystycznych, skutki zmiany klimatu czy sezonowość. Inne czynniki, takie jak tendencje demograficzne w Europie, różnicowanie oferty turystycznej oraz rosnący wpływ technologii informacyjnych i komunikacyjnych, stanowią możliwości, które należy wykorzystać w porozumieniu z władzami regionalnymi i lokalnymi.

3. Zmieniają się również wzorce zachowań turystów (coraz więcej osób podróżuje samodzielnie, częściej korzysta z internetu, rośnie liczba chętnych na „tanie” podróże, a także na turystykę zrównoważoną itd.). Zwiększa się też znaczenie czynników, które jeszcze kilka lat temu nie miały tak zasadniczego wpływu, do których należą wysoka jakość, zrównoważony rozwój, innowacyjność, aspekty edukacyjne itp.

4. W związku z tym należy podkreślić ogromne możliwości rozwoju europejskiego sektora turystycznego i jego silne związki z regionalną strukturą administracyjną, społeczno-gospodarczą oraz infrastrukturą, a zwłaszcza z rozwojem sektora transportu i przede wszystkim poprawą połączeń komunikacyjnych ośrodków turystycznych, tworzeniem regionalnych portów lotniczych i promowaniem połączeń morskich w celu zachęcania do większej multimodalności i zrównoważonego transportu. Należy tu zwłaszcza uwzględnić specyficzną sytuację wysp oraz regionów najbardziej oddalonych, całkowicie uzależnionych od transportu lotniczego

i morskiego. W wielu z tych regionów usługi oparte na turystyce stanowią główne źródło bogactwa i działalności gospodarczej. Europa ma znaczną przewagę konkurencyjną: nie tylko bogactwo krajobrazu, lecz także ogromny potencjał rozwoju turystyki w oparciu o różnego rodzaju dziedzictwo (kulturowe, kulinarne, religijne, sportowe itp.). Potencjał wzrostu występuje ponadto w znaczącej dziedzinie wyjazdów na imprezy i konferencje oraz podróży służbowych.

Wartość, jaką nabywają poszczególne obszary w związku z istnieniem tego dziedzictwa, staje się strategicznym czynnikiem ich rozwoju, a Europa jest w tym sensie szczególnie bogata, gdyż wiele regionów europejskich albo ma ogromny potencjał turystyczny, pomimo że wciąż znajdują się one na wczesnym etapie rozwoju turystycznego, albo rozwinęło już działalność turystyczną na dużą skalę. Szczególną uwagę zwrócić należy na obszary, które wyspecjalizowały się w przemyśle turystycznym i które, będąc rozwiniętymi ośrodkami turystyki, wymagają restrukturyzacji i odnowy, aby pod względem jakości i innowacyjności móc konkurować na rynku światowym, gdzie wzrasta konkurencja ze strony gospodarek wschodzących. Aby objąć takie segmenty rynku, jak turystyka osób starszych czy niepełnosprawnych, konieczne będą dostosowania i likwidacja barier w ośrodkach turystyki.

5. Wejście w życie traktatu z Lizbony jest okazją do wzmocnienia konkurencyjności europejskiego sektora turystyki i przyczyni się do realizacji nowej strategii „Europa 2020” mającej na celu inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, a w szczególności jej inicjatywę przewodniej „Polityka przemysłowa w erze globalizacji”.

6. Turystyka stanowi więc ważne źródło dochodów i zatrudnienia, odgrywa istotną rolę w wielu regionach Europy, a dla niektórych z nich jest wręcz niezbędna, gdyż przemysł turystyczny stanowi istotny czynnik zwiększający ich konkurencyjność. W związku z tym działania wynikające z europejskiej polityki turystycznej będą miały znaczący wpływ na rozwój wielu regionów, gdyż przemysł turystyczny jest bodźcem do rozwoju innych sektorów gospodarki regionalnej i jest jednocześnie z nimi związany. Z tego względu opracowywaniu europejskiej polityki w sprawie przemysłu turystycznego powinno towarzyszyć doskonalenie polityki inwestycji wspólnotowych przeznaczonych na rozwój obszarów i ich struktury społeczno-gospodarczej w celu zapewnienia zainteresowanym regionom możliwości tworzenia strategii trwałej konkurencyjności.

⁽¹⁾ COM(2010) 352.

⁽²⁾ Badanie na temat konkurencyjności unijnego sektora turystycznego, wrzesień 2009 r.

⁽³⁾ Barometr Światowej Organizacji Turystyki, tom 8, styczeń 2010 r.

⁽⁴⁾ Tamże.

7. Traktat z Lizbony wymienia wśród celów Unii Europejskiej, obok spójności gospodarczej i społecznej, nowy wymiar terytorialny, a także przewiduje, że szczególną uwagę należy zwrócić na obszary wiejskie, obszary podlegające przemianom przemysłowym i regiony, które cierpią na skutek poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, takie jak najbardziej wysunięte na północ regiony o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie, transgraniczne i górskie. W art. 349 traktatu uwzględniono również szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych. W związku z tym należy wziąć pod uwagę specyfikę tych obszarów przy opracowywaniu europejskich ram dla sektora turystyki.

8. Nowy artykuł 195 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej umożliwi podjęcie działań ukierunkowanych na zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw działających w sektorze turystycznym, wspieranie współpracy i wymiany sprawdzonych rozwiązań oraz rozwój zintegrowanego podejścia do turystyki. W komunikacie Komisji przewidziano szereg działań mających na celu zwiększenie konkurencyjności branży turystycznej w Unii Europejskiej. Aby osiągnąć widoczne rezultaty, konieczne jest wsparcie inicjatyw państw członkowskich lub regionów europejskich poprzez działania na szczeblu wspólnotowym. Należy również podkreślić, że Komisja kładzie nacisk na to, by podejmowane działania nie nakładały dodatkowych obciążeń administracyjnych na władze krajowe, lokalne ani regionalne. Pod tym względem komunikat jest zgodny z zasadami pomocniczości i proporcjonalności.

KOMITET REGIONÓW

II. NOWE RAMY DZIAŁANIA UNII EUROPEJSKIEJ NA RZECZ TURYSTYKI EUROPEJSKIEJ

9. Z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do zajęcia się polityką turystyczną w sposób skoordynowany i zintegrowany, w połączeniu z innymi politykami dotyczącymi między innymi transportu, rolnictwa, ochrony środowiska, technologii informacyjno-komunikacyjnych, polityki społecznej, kultury itp. Turystyka oznacza ogół stosunków wynikających z czasowego i odmiennego niż zazwyczaj przemieszczania się osób, obejmującego co najmniej jeden nocleg w miejscu innym niż ich stałe miejsce zamieszkania.

10. Popiera ogólną koordynację działań i inicjatyw związanych z turystyką w celu rozwoju konkurencyjnego, nowoczesnego i odpowiedzialnego sektora turystyki zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju.

11. Apeluje, by przed przedłożeniem szczegółowego planu działań na rzecz wspierania turystyki wszystkie środki zaproponowane na szczeblu unijnym sprawdzić i uzasadnić pod kątem kompetencji UE oraz zasad pomocniczości i proporcjonalności. Chodzi o to, by impulsy i korzyści płynące z działań UE były wyraźnie rozpoznawalne w porównaniu z działaniami podejmowanymi tylko na szczeblu krajowym lub regionalnym czy lokalnym.

12. Podziela zwłaszcza przekonanie, że turystyka powinna rozwijać się w oparciu o zasady konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju; podkreśla też trojkie znaczenie drugiego z tych pojęć, które obejmuje:

- a) zrównoważony rozwój ekonomiczny, zapewniający sprawiedliwy i efektywny rozwój gospodarczy, który umożliwia rozwój przyszłych pokoleń Europejczyków;
- b) zrównoważony rozwój społeczno-kulturowy zgodny z kulturą, wartościami i tożsamością regionów europejskich;
- c) zrównoważony rozwój środowiskowy, który zapewnia zgodność z utrzymaniem podstawowych procesów biologicznych, różnorodności biologicznej i zasobów biologicznych. Turystyka powinna rozwijać się w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju, bez marnotrawienia zasobów naturalnych i szkodenia środowisku naturalnemu⁽⁵⁾.

13. Podkreśla ważną rolę odgrywaną przez władze lokalne i regionalne w zrównoważonym zarządzaniu kierunkami turystycznymi. Inicjatywy władz lokalnych i regionalnych oraz regionalnych sieci europejskich zasadniczo przyczyniają się do rozwijania wzorców turystyki zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju. Konieczne jest więc pełne wykorzystanie ich doświadczenia i wiedzy poprzez wspieranie współpracy lokalnej i regionalnej w całej UE. W tym kontekście KR z zadowoleniem przyjmuje podejście Komisji polegające na włączeniu turystyki do różnych dziedzin polityki europejskiej.

14. Z zadowoleniem przyjmuje konkluzje z posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności z 12 października 2010 r., w których wzywa się państwa członkowskie do aktywnego uczestnictwa w działaniach mających na celu wzmocnienie na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym konkurencyjności europejskiego przemysłu turystycznego w duchu partnerstwa⁽⁶⁾.

15. Z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do promowania aktywnej polityki na rzecz wspierania konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju. Wyzwania, które stoją przed europejskim sektorem turystycznym, uwidaczniają znaczenie przewidywania zmian i szybkiego reagowania na wzrost konkurencji w tym ciągle ewoluującym sektorze.

16. Zgadza się, że w związku z tym, że przedsiębiorstwa turystyczne to głównie MŚP – choć istnieje wśród nich duża liczba mikroprzedsiębiorstw – wskazane jest rozpowszechnianie tworzenia ugrupowań (klastrow) małych i średnich przedsiębiorstw w trosce o ich rozwój. Inicjatywy służące zwiększeniu wydajności, konkurencyjności, kompetencji i jakości mogą odegrać również ważną rolę.

⁽⁵⁾ CdR 83/2009 fin.

⁽⁶⁾ Wnioski w sprawie nowych ram politycznych dla europejskiej turystyki. Rada ds. Konkurencyjności, Luksemburg, 12 października 2010 r.

17. Z tego względu zaleca opracowanie instrumentów wsparcia małych i średnich przedsiębiorstw turystycznych, zwłaszcza we wszystkich kwestiach związanych ze szkoleniem pracowników. Nie należy zapominać o ważnej roli turystyki w tworzeniu miejsc pracy. Większość z nich jest przeznaczona dla osób młodych, które mogą dzięki temu zdobyć szereg umiejętności bardzo przydatnych w rozwoju zawodowym i doskonalić znajomość języków obcych. Wysokiej jakości rynek turystyczny wyspecjalizowany w nowych rynkach i nowych segmentach popytu (takich jak osoby niepełnosprawne czy też osoby w podeszłym wieku) wymaga wysoce wykwalifikowanej siły roboczej przeszkolonej w zakresie nowych wymogów, a także nowych technologii stosowanych w turystyce. Ponadto duża część wiedzy nabytej w sektorze turystyki może zostać bezpośrednio przeniesiona na inne rodzaje działalności gospodarczej.

18. Zauważa z niepokojem potencjalny wpływ pewnych problemów strukturalnych, takich jak zmiana klimatu oraz niedobór zasobów wodnych i energetycznych w europejskich ośrodkach turystycznych, szczególnie na wyspach i w regionach najbardziej oddalonych. Uważa, że te problemy można przezwyciężyć tylko wtedy, gdy w znacznie większym stopniu promowane będzie opracowywanie strategii turystycznych w regionach dotkniętych tymi problemami w oparciu o zasady zrównoważonego rozwoju. Skutkom zmiany klimatu należy zapobiegać poprzez ochronę i przywracanie obszarów dzikiej przyrody, a także włączenie turystyki do zintegrowanego zarządzania strefą przybrzeżną.

19. Odrzuca projekt finansowanego z funduszy publicznych programu wymiany turystycznej w celu lepszego rozłożenia wyjazdów wakacyjnych w całym roku. Wysuwając tę propozycję, Komisja nie uwzględnia mechanizmów rynkowych, które same w sobie zapewniają już rozłożenie tych podróży w czasie dzięki obniżeniu cen poza sezonem. Szczyt występujący w lecie nie wynika z niepowodzenia mechanizmu rynkowego, lecz z oficjalnych decyzji o terminach wakacji szkolnych i z warunków klimatycznych w miejscowościach turystycznych. Program wymiany nie wpłynie na żaden z tych czynników. Osoby starsze i ludzie młodzi, którzy nie są zależni od terminów wakacji szkolnych, mogą przecież podróżować poza sezonem. Jeśli tego nie robią, to znaczy, że nie chcą. Ponadto propozycja skoordynowania wakacji szkolnych między państwami członkowskimi wykracza poza kompetencje Unii Europejskiej.

III. CZTERY KIERUNKI DZIAŁANIA

Stymulowanie konkurencyjności sektora turystycznego w Europie

20. Uznaje za niezwykle istotne stymulowanie konkurencyjności przemysłu turystycznego, gdyż turystyka, jako działalność międzysektorowa, potrzebuje szeregu działań obejmujących różne obszary i polityki. W tym sensie zgadza się z opinią ministrów europejskich zawartą w deklaracji madryckiej, iż konieczne jest opracowanie strategii turystyki na najwyższym poziomie, którą wspierać będą sieci ekspertów i kierunków turystycznych umożliwiających tworzenie, wymianę

i upowszechnianie wiedzy, innowacji, badań i rozwoju technologicznego w celu utrzymania konkurencyjności w sektorze turystyki (7).

21. Podobnie, uważa za szczególnie udane propozycje Komisji w sprawie dywersyfikacji produktów turystycznych poprzez lepsze wykorzystanie dziedzictwa europejskiego oraz uruchomienie platformy „TIK i Turystyka”, a w perspektywie średnioterminowej również „Wirtualnego obserwatorium turystyki”, którego zadaniem byłoby zarówno badanie podaży, jak i lepsze poznanie popytu, tendencji rynkowych oraz prognoz krótko- i średnioterminowych. Przypomina również, że władze regionalne mają ogromne doświadczenie, które należy wykorzystać poprzez promowanie współpracy regionalnej w Unii Europejskiej, aby uzyskać jak najwięcej korzyści z tych strategii.

22. Uważa, że należy pobudzać wymianę sprawdzonych rozwiązań między regionami europejskimi i uwzględniać wkład tych regionów w inicjatywy wspólnotowe. W tym kontekście sugeruje, że europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej (EUWT), programy INTERREG lub strategię makroregionalne mogą stanowić ramy służące opracowaniu skoordynowanej strategii dla turystyki.

23. Uważa, że w celu przeciwdziałania zjawisku sezonowości należy pracować nad promowaniem bardziej zróżnicowanych pobytów turystycznych wysokiej jakości, co wymaga większej dywersyfikacji usług turystycznych dzięki położeniu nacisku na turystykę kulturalną, historyczno-religijną, sportową bądź kulinarną oraz na inne formy turystyki o ogromnym potencjale wzrostu. Podkreśla, że dywersyfikacja okresów urlopowych i ich podział w skali regionalnej leżą w kompetencji państw członkowskich.

24. Podkreśla potencjał turystyki socjalnej („turystyki dla wszystkich”), która służy propagowaniu włączenia społecznego wraz z możliwością mobilności poprzez zapewnienie wymiany międzykulturowej wszystkim grupom społecznym, w tym ludziom młodym, rodzinom, ludziom starszym i osobom o ograniczonej możliwości poruszania się. Wyraża ubolewanie, że komunikat Komisji nie omawia tego potencjału w wystarczającym stopniu.

Wspieranie rozwoju zrównoważonej i odpowiedzialnej turystyki wysokiej jakości

25. Zdecydowanie popiera rozwój systemu wskaźników zrównoważonego zarządzania ośrodkami turystycznymi. W związku z tym uważa za bezcenne doświadczenie władz regionalnych, np. sieci konkurencyjnych i rozwijających się zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju regionów turystycznych (NECSTouR).

(7) Deklaracja madrycka w ramach nieformalnego spotkania ministrów, które odbyło się w Madrycie w okresie prezydencji hiszpańskiej w kwietniu 2010 r. pod hasłem „W kierunku społecznie odpowiedzialnej turystyki”.

26. Przyjmuje do wiadomości wprowadzenie znaku dziedzictwa europejskiego i europejskiej marki „Turystyka wysokiej jakości”, które mają stanowić bodziec do stosowania przez obiekty turystyczne praktyk opartych na zasadach zrównoważonego rozwoju i przyczynić się do wzmocnienia wizerunku Europy jako kierunku turystycznego wysokiej jakości. Uważa jednak, że ogromne znaczenie ma dokładne sprawdzenie i przedstawienie wartości dodanej tego oznaczenia, a także określenie ścisłych kryteriów przyznawania tego oznaczenia w celu uniknięcia jego dewaluacji.

27. Uważa, że władze lokalne i regionalne, a w szczególności NECSTouR, powinny zostać zaangażowane w opracowywanie tych kryteriów, jeżeli obie inicjatywy mają się cieszyć dużą wiarygodnością. Zauważa, że w organie odpowiedzialnym za przyznawanie oznaczeń jakości powinien być reprezentowany Komitet Regionów jako zgromadzenie regionalnych i lokalnych przedstawicieli Unii.

28. Podkreśla, że należy poprawić jakość wszystkich usług w celu zapewnienia europejskim ośrodkom turystycznym wyraźnej przewagi konkurencyjnej i wzmocnienia wizerunku Europy jako zbioru kierunków turystycznych wysokiej jakości. W związku z tym zwraca szczególną uwagę na segment turystów w starszym wieku (w 2020 r. liczba osób w wieku powyżej 65 lat w Europie ma sięgnąć 20 % ludności) i osób niepełnosprawnych⁽⁸⁾.

29. Zwraca się do Komisji Europejskiej, aby na etapie opracowywania nowych ram politycznych dla turystyki europejskiej wzmocniła system ochrony praw konsumentów.

30. Podkreśla potrzebę wspierania ściślejszej współpracy Unii Europejskiej, najważniejszych już istniejących i potencjalnych rynków (USA, Chiny, Rosja, Indie, Brazylia) i państw sąsiadujących, zwłaszcza państw basenu Morza Śródziemnego, aby promować zrównoważone wzorce turystyki i kultury ochrony środowiska, gdyż pozytywny wpływ można osiągnąć jedynie poprzez wspólne działania i ten sam poziom zaangażowania i poczucia odpowiedzialności.

Konsolidacja wizerunku i widoczności Europy

31. Zgadza się z Komisją co do konieczności wzmocnienia wizerunku i widoczności Europy w celu zwiększenia konkurencyjności przemysłu turystycznego. W związku z tym popiera działania mające na celu poprawę reputacji Europy poprzez

zapewnienie zrównoważonego rozwoju i wysokiej jakości oraz podejmowanie takich działań, jak utworzenie prawdziwej „marki europejskiej”, która równoległe do oznakowań krajowych w państwach członkowskich uzupełni wysiłki na rzecz promocji podejmowane na szczeblu krajowym i regionalnym.

32. Zwraca się do Komisji Europejskiej o ustanowienie szczególnych środków w ramach międzynarodowej promocji „marki europejskiej”, które nie powinny jednak w żaden sposób prowadzić do zakłócenia konkurencji między wyjazdami do miejscowości turystycznych położonych w Europie.

33. Wspiera promowanie portalu „visiteurope.com”, a w szczególności skoordynowanego uczestnictwa wszystkich zainteresowanych podmiotów regionalnych i lokalnych w międzynarodowych imprezach, targach turystycznych itp.

Pełne wykorzystanie potencjału różnych obszarów polityki i instrumentów finansowych UE

34. Zgadza się z Komisją co do potrzeby pełnego wykorzystania potencjału różnych instrumentów finansowych Unii Europejskiej w dziedzinie turystyki. W tym sensie należy zastanowić się w przypadku obszarów wiejskich nad możliwościami istniejącymi w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), ponieważ turystyka stanowi dla tych regionów rzeczywistą szansę stworzenia nowych miejsc pracy i zwiększenia dochodów. Uważa również za ważne wykorzystanie Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w celu zapewnienia szkoleń zainteresowanych podmiotów.

35. Ponadto uważa za niezbędne uwzględnienie tych rozważań w dyskusji na temat przyszłości polityki regionalnej i jej możliwych zastosowań. Należy przy tym wziąć pod uwagę specjalizację regionów w zakresie opracowywania tematycznych produktów turystycznych, między innymi w dziedzinie turystyki socjalnej, przyrodniczej, wiejskiej, biznesowej, zdrowotnej i kulturalnej. Co się tyczy turystyki kulturalnej, być może jest to obecnie najbardziej typowy rodzaj turystyki w całej Unii Europejskiej, który obejmuje dziedzictwo architektoniczne, etnograficzne oraz przemysłowe, stanowiące tkankę gospodarczą regionu. W związku z tym podkreśla potrzebę zapewnienia koordynacji i skuteczności różnych źródeł finansowania w celu uniknięcia sprzeczności lub nakładania się na siebie ich zakresów.

Bruksela, 27 stycznia 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ Strategia „Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu”, marzec 2010 r.